

ZorgWijzer

De regelgeving voor zorg verandert voortdurend en wordt steeds complexer. Alles is erop gericht om ons zo lang mogelijk in de eigen woonomgeving te laten functioneren, met hulp vanuit onze sociale omgeving.

Voor individuele zorg moeten we vaker zelf bijdragen of de kosten dragen. Daarvoor spreken we steeds meer ons inkomen en vermogen aan, bijvoorbeeld in de vorm van eigen bijdragen. Door het reserveren van vermogen kunnen we langer zelfstandig blijven wonen en zelf zorg inkopen. Op die manier houden we de regie over onze zorg. Wilt u ook zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen? In deze ZorgWijzer vindt u praktische aandachtspunten, de wettelijke regelingen over zorg en zorgvoorzieningen en de financiële consequenties.

1. Zorg voor later? >
2. Thuis blijven wonen >
3. Dan toch maar verhuizen? >
4. Wettelijk kader >
5. Bijzondere situaties >
6. Wat kan Van Lanschot Kempenn voor u betekenen? >

1 Zorg voor later?

Als u nu nog vitaal bent, lijkt het niet nodig ongerust te zijn over de zorg die u later misschien nodig hebt. Toch is het goed om nu al te bedenken welke mogelijkheden er zijn en waar u zich prettig bij voelt. Veel mensen blijven graag zo lang mogelijk in hun eigen huis wonen en willen daar verzorgd worden, als dat nodig is. Dat is vaak een kostbare oplossing. En er kunnen ook andere redenen zijn om aan alternatieven te denken. U wilt misschien kleiner gaan wonen, of praktischer. Of verhuizen naar een verzorgingshuis of zorgvilla. Elke oplossing heeft een ander kostenplaatje.

2 Thuis blijven wonen

Als u al wilt beginnen met plannen, kijkt u dan kritisch naar hoe u nu woont. Is de ligging van uw woning wel handig? En hoe praktisch is uw huis ingedeeld in het geval dat u meer hulp of zorg nodig hebt?

Levensloopbestendig huis

Er zijn aspecten van uw woning die u nu niet storen, maar die wel een probleem kunnen vormen als u niet zo goed meer ter been bent. U kunt uw woning nu al 'levensloopbestendig' maken. Vaak gaat het om een eenvoudige ingreep zoals het verwijderen van een drempel of opstapje. Soms gaat het om ingrijpende en kostbare bouwkundige aanpassingen, waardoor u bijvoorbeeld op de begane grond kunt gaan leven. Daarnaast kunt u denken aan het gemak van huisautomatisering (domotica). Daarmee stuurt u audio/video-, verwarmings-, airco-, alarm- en andere systemen met een tablet of smartphone aan.

Hulp inschakelen, mantelzorg

Met veel werkzaamheden kunt u zich laten helpen, zodat u in uw eigen woning kunt blijven wonen. Misschien hebt u nu al een tuinman of een huishoudster. Als het gaat om persoonlijke verzorging, verpleging en begeleiding, dan is het een ander verhaal. Wat wil en kan uw familie doen? Of uw burens en vrienden? En wilt u ze dat eigenlijk wel vragen? Uw burens en familieleden

worden ook ouder en hebben hun eigen leven. Hoe kunt u een beroep doen op anderen met behoud van de goede band? Verzorgen is niet hetzelfde als schoonmaken; voor sommige zorgdiensten is professionele hulp nodig.

Zorg au-pair

U kunt overwegen om hulp in huis te halen. Dat kan reguliere thuiszorg zijn die een aantal uur of – in ploegendienst – 24 uur per dag in huis is, of een 'zorg au-pair' die bij u in huis woont. De kosten voor deze hulp aan huis zijn afhankelijk van de zorg die u nodig hebt. Gaat het om huishoudelijk werk of hebt u medisch gekwalificeerd personeel nodig? De bureaus die de particuliere thuiszorg of uw zorg au-pair regelen, kunnen inmiddels bijna elke vorm van zorg voor u organiseren.

Het grote voordeel van een zorg au-pair is dat er altijd iemand in huis is. Een zorg au-pair is wel gebonden aan een maximum aantal werkuren en kan dus niet 24 uur per dag voor u klaarstaan. U kunt de zorg dan combineren met die van andere mantelzorgers die (bijvoorbeeld overdag) een oogje in het zeil houden. Een nadeel is dat u waarschijnlijk een deel van uw privacy opgeeft. De kosten van de thuiszorg of zorg au-pair kunnen in de meeste gevallen betaald worden uit het persoonsgebonden budget (PGB) als u daarvoor in aanmerking komt.

Samenwonen met (het gezin van) uw kind

Wilt u in uw eigen woning blijven wonen maar vindt u het wel prettig dat iemand een oogje in het zeil houdt? Misschien wil een van uw kinderen bij u komen wonen, met het gezin. Veel startende gezinnen kunnen de ruimte goed gebruiken. Er zijn dan een paar dingen waar u over na moet denken: Koopt uw kind de woning of blijft u eigenaar? En bewoont uw kind als huurder het pand? Als het perceel het toelaat, kunt u een zogenoemde mantelzorgwoning in de tuin laten zetten. Die biedt u comfort én privacy en is tegenwoordig ook tweedehands te koop.

3 Dan toch maar verhuizen?

Thuis blijven wonen kan dus een fijne optie zijn. De omstandigheden kunnen echter zo veranderen dat verhuizen toch een logische volgende stap blijkt. Misschien omdat u kleiner en praktischer wilt gaan wonen, bijvoorbeeld in een serviceflat of seniorenappartement. Deze zijn speciaal ingericht voor oudere bewoners. Kopen ligt in die situatie niet eens voor de hand: u kunt ook een appartement huren.

Bij het vinden van een nieuwe woonplek kijkt u naar praktische zaken, zoals het aanbod van winkels, verzorging en verpleging. U kunt er ook voor kiezen om dichterbij uw kinderen te gaan wonen, of zelfs – maar dat is ingrijpender – bij een van de kinderen in te trekken of in een mantelzorgwoning in de tuin van uw kinderen te gaan wonen. Maak altijd duidelijke afspraken over eventuele kosten én bespreek hoe u ervoor zorgt dat u beiden uw privacy behoudt. De relatie met uw kind kan veranderen: uw zoon of dochter komt niet meer langs voor de gezelligheid, maar vooral om voor u te zorgen.

Zorgvilla

Levert zelfstandig wonen problemen op, omdat u weleens wat vergeet of het bereiden van de maaltijden bijvoorbeeld veel energie kost? Dan kan een verhuizing naar een zorgvilla of een verzorgingshuis uitkomst bieden. In een zorgvilla huurt u een kamer of appartement en krijgt u alle zorg die u nodig hebt. Zo kunt u rustig van uw oude dag genieten. De kosten van de huur met service (zonder zorg) beginnen bij circa € 1.500 per maand en kunnen oplopen tot boven de € 5.000 per maand voor de luxere appartementen. Hebt u recht op een bijdrage uit de Wet langdurige zorg (Wlz), dan wordt een deel van de zorgkosten hieruit betaald. Als u in een zorgvilla woont of woonruimte huurt in een verzorgingshuis, wordt u voor de Wlz aangemerkt als 'thuiswonend'. Als thuiswonende betaalt u een lage eigen bijdrage. Wat u daarmee bespaart, circa € 22.500 per jaar, kunt u gebruiken voor de huur.

Naar een verpleeghuis

Als u 24 uur per dag hulp nodig hebt, kunt u worden toegelaten tot een verpleeghuis. Daar hebt u intensieve zorg, behandeling en toezicht altijd bij de hand en zijn er passende activiteiten in een veilige omgeving. In Nederland wonen ongeveer 120.000 mensen in een verzorgings- en verpleeghuis. Als u verblijft in een dergelijke zorginstelling met een indicatie op basis van de Wlz, dan worden de meeste kosten voor zorg en verblijf vergoed.

U betaalt wel een eigen bijdrage voor de zorg die u krijgt.

4 Wettelijk kader

Op 1 januari 2015 is de AWBZ afgeschaft. Sindsdien zijn er drie wetten van belang voor zorg en zelfstandig blijven wonen: de Zorgverzekeringswet (Zvw), de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en de eerdergenoemde Wet langdurige zorg (Wlz).

Zorgverzekeringswet

Vanuit de Zorgverzekeringswet kunt u op indicatie van de wijkverpleegkundige aanspraak maken op een aantal uren verzorging en verpleging in uw eigen woonomgeving. Er wordt dan een zorgplan gemaakt en de zorg wordt meestal verricht door gecontracteerde zorgverleners.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Als u thuis wilt blijven wonen, kunt u hulp vragen bij de gemeente. Als blijkt dat hulp uit uw omgeving en algemene voorzieningen niet voldoende zijn, dan zal de gemeente een voorstel doen voor een maatwerkvoorziening. Die varieert van hulp bij uw administratie, huishoudelijke hulp of een scootmobiel. Deze voorziening is gebaseerd op de Wmo. Daarin is het recht op zorg vervangen door een zorgplicht. Dit betekent dat u niet automatisch zorg krijgt. Er wordt

allereerst uitgegaan van uw eigen kracht. Als u er op eigen kracht niet uitkomt, is de gemeente verplicht een voorziening te treffen. Het doel van de wet is dat u veilig zelfstandig kunt blijven wonen en goed mee kunt doen in de samenleving. De gemeente regelt het kortdurend verblijf (logeeropname) en beschermd wonen voor mensen met een psychische stoornis. De Wmo kent een eigen periodebijdrage. Alleen bij beschermd wonen is deze bijdrage afhankelijk van uw inkomen en vermogen.

Om uw woning levensloopbestendig te maken kunt u een eenmalige voorziening aanvragen. Denkt u bijvoorbeeld aan het toegankelijk maken van uw huis, het aanbrengen van een traplift of een verhoogd toilet. Daarnaast verstrekt de gemeente of provincie onder bepaalde voorwaarden een 'blijverslening' aan huiseigenaren en huurders. Of u in aanmerking komt voor deze lening, hangt af van uw draagkracht. De lening bedraagt maximaal € 10.000 en wordt in tien jaar afgelost. Als de lening hypothecair gedekt is, bedraagt het maximum € 50.000 en wordt de lening in 20 jaar afgelost.

Wet langdurige zorg

Als u blijvend 24-uurszorg of toezicht nodig hebt, kunt u aanspraak maken op zorg op basis van de Wlz. U kunt dan kiezen voor de zorg in natura, of voor een persoonsgebonden budget waarmee u die zorg zelf inkoopt. Als u inderdaad recht hebt op zorg vanuit de Wlz, dan betaalt u hiervoor een periodebijdrage. Deze bijdrage is een niet fiscaal aftrekbaar nettobedrag. Hoe hoog dat bedrag is, hangt af van uw bijdrageplichtig inkomen in het peiljaar (twee jaar eerder). Bij een aanvraag over 2025 wordt dus rekening gehouden met uw verzamelinkomen uit box 1, 2 en 3 in 2023, vermeerderd met 4% van uw vermogen in box 3 per 1 januari 2023. Ook houdt men rekening met uw huishouden en de indicatie.

Indicatie

Bij een indicatie bepaalt uw gemeente of het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) of u zorg nodig hebt die wordt betaald uit de Wmo of de Wlz. Zonder indicatiebesluit krijgt u geen zorg. De Wlz hanteert een lage eigen bijdrage (in 2025 maximaal € 1.076,60 per maand) als u minder dan vier maanden in een zorginstelling of zorghotel woont, als u permanent in een zorginstelling woont

maar uw partner thuis woont, of wanneer u het levensonderhoud betaalt van studerende kinderen. Als u gebruikmaakt van een persoonsgebonden budget, dan is de maximale eigen bijdrage € 900,80 per maand (2025). In alle andere gevallen geldt een hoge eigen periodebijdrage van maximaal € 2.954,40 per maand (2025). Een indicatie van de eigen bijdrage kunt u berekenen op de website www.hetcak.nl. Als u thuis verschillende vormen van ondersteuning krijgt, dan betaalt u niet meer dan de maximale eigen periodebijdrage voor de Wlz.

Voorbeeld 1

Mevrouw A is 71 jaar, alleenstaand en woont in een verpleeginstelling. Haar inkomen in 2023 in box 1 bedraagt € 30.000. Zij heeft een vermogen per 1 januari 2023 van niet meer dan € 30.000. Haar eigen maandbijdrage bedraagt € 1.408.

Voorbeeld 2

Zou het inkomen in box 1 van mevrouw A niet € 30.000 maar € 78.000 of meer zijn, dan betaalt zij de maximale eigen maandbijdrage van € 2.954.

Voorbeeld 3

Zou mevrouw A, naast haar inkomen in box 1 van € 30.000, een vermogen in box 3 van € 350.000 (overige bezittingen) of meer hebben, ook dan betaalt zij de maximale eigen maandbijdrage van € 2.954.

5 Bijzondere situaties

Eigen bijdrage en vermogen

Zoals hiervoor vermeld wordt de hoogte van uw eigen bijdrage voor de Wlz en bij beschermd wonen op basis van de Wmo mede bepaald door uw box 3-vermogen. We zien in de praktijk adviezen om het box 3-vermogen te verlagen om zo de eigen bijdrage te verminderen. U kunt daarbij denken aan

het verplaatsen van box 3-vermogen naar box 2, door vermogen onder te brengen in een BV. Ook wordt geadviseerd het box 3-vermogen te verlagen door schenkingen.

Afgezien van het morele aspect, is het de vraag of de kosten en administratieve lasten van dergelijke structuren opwegen tegen de mogelijke besparingen.

Voor de bepaling van de hoogte van de eigen bijdrage is het inkomen van twee jaar terug van belang. In sommige gevallen kunt u bij de CAK verzoeken met het actuele inkomen en vermogen rekening te houden.

Testament

Als uw partner overlijdt, ontstaat er in veel gevallen een (niet-opeisbare) schuld aan uw kinderen – zeker wanneer er geen testament is. Deze kan door de rente zelfs groter worden dan uw bezittingen. In testamenten staat vaak beschreven dat vorderingen met rente opeisbaar worden als de langstlevende ouder moet interen op het vermogen door de kosten voor langdurige verpleging. Deze bepaling leidt ertoe dat de vorderingen mogelijk moeten worden uitbetaald. Het testament van uw partner kan dus van invloed zijn op uw vermogen en daarmee de eigen bijdrage die u moet betalen. Maar zo kan het ook gebeuren dat de langstlevende ouder niet meer voldoende vermogen heeft voor de gewenste zorg en dus afhankelijk wordt van de kinderen.

Levenstestament

Er kan een moment komen dat u niet meer in staat bent beslissingen te nemen. Daarom is het aan te raden uw wensen nu al vast te leggen in een levenstestament. U kunt bijvoorbeeld uw wensen voor zorg en medische behandeling aangeven, waaronder een niet-behandelverklaring en euthanasiewens. Ook kunt u iemand machtigen voor financiële zaken en om schenkingen te doen. Of voor het aanvragen en beheren van een persoonsgebonden budget. U leest hier meer over in de [LevenstestamentenWijzer](#).

6 Wat kan Van Lanschot Kempen voor u betekenen?

Deze ZorgWijzer laat zien dat de regelgeving voor zorg voortdurend verandert. En dat wij steeds vaker ons inkomen en vermogen moeten aanspreken om goede zorg te krijgen.

Als u zelf de regie over uw zorg wilt houden, kunt u nu al verschillende maatregelen nemen. U kunt hiermee bijvoorbeeld rekening houden in uw beleggingsstrategie. Als u nu al vermogen opzijzet, kunt u langer zelfstandig blijven wonen en zelf zorg inkopen. Onze bankers gaan graag met u om de tafel om de consequenties van zorginkoop op uw financiële situatie inzichtelijk te maken.

Vergeet u ook de juridische aspecten niet. Is het testament van uw partner wel afgestemd op de situatie waarin u zorg nodig hebt? Overweegt u een levenstestament op te laten stellen? Onze estate planners hebben ruime ervaring op dit gebied, zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en werken graag samen met uw notaris.

Disclaimer

De informatie die is opgenomen in deze publicatie is uitsluitend bestemd voor algemene doeleinden. Met uw individuele specifieke omstandigheden is geen rekening gehouden. De informatie kan niet worden beschouwd als een juridisch, financieel, fiscaal of ander professioneel advies. Wij adviseren u op grond van de informatie niet meteen tot actie over te gaan en voorafgaand aan uw eventuele actie eerst deskundig advies in te winnen. Deze publicatie is geen aanbod en u kunt aan deze publicatie geen rechten ontlenen.

Bij de totstandkoming van deze publicatie hebben wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht bij de selectie van externe bronnen. Wij kunnen niet garanderen dat de informatie van deze bronnen die in deze publicatie is opgenomen juist en volledig is of in de toekomst zal blijven. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. Wij zijn niet verplicht de informatie die we hebben opgenomen in deze publicatie te actualiseren of te wijzigen. Alle rechten ten aanzien van de inhoud van de publicatie worden voorbehouden, inclusief het recht van wijziging. Het is niet toegestaan de gegevens in deze publicatie geheel of gedeeltelijk te reproduceren, in welke vorm dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Van Lanschot Kempen NV.

Overige informatie

Van Lanschot Kempen NV is statutair gevestigd aan de Hooge Steenweg 29, 5211 JN 's-Hertogenbosch, KvK nr. 16038212 met btw-identificatienummer NL001145770B01, is als bank geregistreerd in het Wft-register en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank NV (DNB), Postbus 98, 1000 AB Amsterdam, en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Postbus 11723, 1001 GS Amsterdam. Van Lanschot Kempen kan optreden als aanbieder van betaal-, spaar- en kredietproducten, als bemiddelaar in verzekeringsproducten en als verlener en/of uitvoerder van beleggingsdiensten.

Voor eventuele klachten inzake onze financiële dienstverlening kunt u zich richten tot uw eigen kantoor van Van Lanschot Kempen, de afdeling Kwaliteit & Service, kwiteit-service@vanlanschotkempen.com of Postbus 1021, 5200 HC 's-Hertogenbosch, of het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag.

PRIVATE BANKING

Hooge Steenweg 29
5211 JN 's-Hertogenbosch
Postbus 1021
5200 HC 's-Hertogenbosch

T 0800 1737
[vanlanschotkempen.com/private-banking](https://www.vanlanschotkempen.com/private-banking)